

Голові спеціалізованої вченої ради Д
64.707.03 Національного університету
цивільного захисту України ДСНС
України, доктору наук з державного
управління, професору
Домбровській С. М.

**ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА**

**на дисертацію Александрович Анни Реміківни «Державне регулювання
інноваційної політики України», подану до захисту на засіданні
Спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 у Національному університеті
цивільного захисту України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з
державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного
управління**

Актуальність теми дисертаційної роботи.

Актуальність теми дослідження обумовлена тією обставиною, що на сучасному етапі динамічний розвиток економіки в Україні неможливий без створення механізму з підтримки і стимулюванню інноваційної діяльності в науково-технічній сфері. Нині саме науково-технічні інновації визначають рівень конкурентоспроможності національних товарів і усієї економіки в цілому в глобалізаційній світовій системі. В індустріально розвинених країнах, держава є головним стимулюючим, підтримувальним початком і навіть в деяких випадках вектором, що визначає напрям інноваційного розвитку національної економіки. Необхідно відмітити, що державне регулювання інноваційної сфери значно взаємозв'язане з інвестиційною політикою держави, що фінансує фундаментальні наукові дослідження і інноваційні проекти.

Попри те, що науково-технічний потенціал України значно зменшився, в цілому він збережений і залишається досить високим. В той же час, він багато в чому не затребуваний як на внутрішньому, так і на міжнародному ринку. Акумулювати цей потенціал і направляти його на створення сучасної економіки, що базується на науково-технологічних інноваціях, робота, посиljena тільки для держави.

Розроблені і прийняті державні програми, що стосуються розвитку інноваційних процесів в країні, носять у більшості випадків лише декларативний характер і часто не мають практичних механізмів їх реалізації. Назріла насущна необхідність в проведенні стратегічної, всеосяжної, дієвої державної

інноваційною політики, за допомогою якої Україна зможе наздогнати розвинені країни світу і зайняти належне їй місце.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення державного регулювання інноваційної політики держави.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Мета, що сформульована автором та логічно відображає суть роботи, полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення державного регулювання інноваційної політики України.

Перейдемо до змісту дисертаційної роботи.

Після вступу, який написано в повній відповідності до вимог МОН України, дисертант перший розділ присвятив визначено поняття і сутність розвитку державної інноваційної політики, охарактеризовано інноваційні процеси як державні засади економічного зростання суспільства, систематизовано досвід державного регулювання інноваційних процесів зарубіжних країн. (стор.18 – 73).

У другому розділі «Аналіз механізмів інноваційної політики держави» - окреслено особливості державного регулювання в реалізації інноваційної політики держави, здійснено оцінку фінансово - економічних механізмів державного регулювання і підтримки інноваційної діяльності, визначено методологію державного регулювання інноваційного розвитку підприємств (стор. 74 – 135).

Логічно дисертацію завершує заключний третій розділ «Основні напрями вдосконалення механізмів інноваційної політики держави» - обґрунтовано основні напрями підвищення ефективності державної підтримки інноваційної політики, виокреслено стратегічні підходи до удосконалення механізмів управління інноваційної політики, запропоновано шляхи державного регулювання у сфері фінансування інноваційної політики (стор. 136 – 191).

Розділи власних досліджень адекватно розкривають поставлені задачі містять посилання на власні публікації.

Новизна наукових положень дисертаційного дослідження Александрович А. Р. полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку

теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з державного регулювання інноваційної політики України.

Серед найбільш значущих результатів дослідження, що мають наукову новизну можна відзначити те, що: запропонована класифікація стратегії інноваційного розвитку країн за трьома типами (безпосередня розробка інновацій в країні; імітація вже розроблених інновацій через купівлю ліцензій і патентів; змішана стратегія, що комбінує вищеназвані) і обґрунтована необхідність використання змішаної стратегії для України, яка включає визначення напрямів розвитку, прогнозування і планування інноваційної сфери; накопичення і розподіл засобів на інновації; розробку і реалізацію плідної регіональної політики у сфері інновацій; регулювання міжнародних відносин, науково-технічної кооперації, трансферту технологій; інтеграція науки з виробництвом і освітою; податкове, кредитне, законодавче стимулювання розвитку інновацій; формування законодавчої, інфраструктурної і кадрової бази інноваційної діяльності;

Дисертантом удосконалено ефективні форми державного регулювання і підтримки інноваційної діяльності, особливості розвитку, причини відставання і перспективи інноваційної сфери Європейського Союзу, та пропозиції з вдосконалення фінансово-економічного механізму державного регулювання інноваційної діяльності в Україні на основі зарубіжного досвіду.

Також напрями підвищення ефективності державної підтримки інноваційної політики, що дало можливість здійснювати вибір інвестиційних схем і обґрунтувати формування стандартів організації виробництва при державному фінансуванні інноваційних проектів, що дозволяє реалізовувати функції координації, інтеграції і розвитку інфраструктури в науково-технічній сфері.

Окремою позитивною рисою дослідження є те, що стан державного регулювання інноваційної політики України досліджується комплексно, з позицій не лише державного управління, а й соціології, політології та інших наук соціогуманітарного циклу та з урахуванням економічної складової.

Побудова дисертантом положень роботи на базі використання здобутків соціологічної, економічної думки, що відносяться як до минулого, так і сучасного періодів забезпечила достовірність і обґрунтованість цих положень. Доведення багатьох пропозицій і концептуальних положень до рівня їх практичного запровадження, тобто переведення їх у ранг розробок, позитивні відгуки стосовно запровадження результатів дисертаційного дослідження – це є важливим доказом їх достовірності та обґрунтованості.

Наукові положення, розроблені дисертантом, базуються на використанні відповідних методів наукових досліджень та використанні фундаментальних положень економічної теорії та теорії державного управління, інших наук, що також підтверджує достовірність та обґрунтованість наукових положень

представлених в дисертації.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 10 наукових працях, у тому числі 6 – статті в наукових фахових виданнях, із них 1 – стаття в зарубіжному виданні, 4 – тези доповідей на конференціях. Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження – 3, 45 др.арк.

У наукових працях в повній мірі відзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 217 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 215 найменувань, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

Зміст автореферату повністю відображає основні положення дисертаційної роботи, а висунуті висновки і практичні рекомендації роботи повністю відповідають меті та задачам дослідження. Зауважень, щодо оформлення автореферату та його змісту немає, і він повністю відповідає існуючим вимогам МОН України.

В цілому дисертаційна робота та автореферат, написані літературною українською мовою, легко читаються і сприймається.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади у процесі державного регулювання інноваційної політики України. Запропоновані автором підходи стосовно класифікації стратегії інноваційного розвитку використано в діяльності Департаменту бюджету і фінансів Харківської міської ради (довідка №7384 від 25.09.2020 р.). Авторські пропозиції щодо систематизації досвіду державного регулювання інноваційних процесів використані Департаментом житлово-комунального господарства Харківської міської ради (довідка № 7411 від

10.10.2020 р).

Методичні розробки з державного регулювання інноваційної політики України використовуються в Національному університеті цивільного захисту України при підготовці магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (Акт впровадження № 53 від 28.11.2020 р.).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

В процесі рецензування дисертаційної роботи Александрович Анни Реміківни «Державне регулювання інноваційної політики України» виникли такі зауваження та побажання:

1. В роботі автор не приділив належної уваги визначенню шляхів державного регулювання у сфері фінансування інноваційної політики та не окреслив їх впровадження на рівні українських наукових установ та підприємств.

2. У вступі дисертаційної роботи надається перелік як українських так і закордонних науковців, які займалися дослідженням визначеної проблеми, але відсутнє посилання на їхні наукові праці у списку використаних джерел та літератури у дисертації.

3. Автореферат дисертації повною мірою відображає основні положення її дисертаційного дослідження. Наведені в авторефераті висновки висвітлюють глибину досліджуваної проблеми, викладені в логічній послідовності, а пропозиції достатньо обґрунтовані й відповідають українським реаліям. Однак з автореферату дисертації залишається незрозумілим що саме з досвіду державного регулювання інноваційних процесів в зарубіжних країнах, визначено у дослідженні.

4. Аналізуючи етапи розвитку процесу удосконалення механізмів інноваційної політики, автор не всі свої пропозиції доводить до рівня конкретних методичних рекомендацій. Це значно б підвищило рівень наукових здобутків автора, при цьому інколи дисертант захоплюється переказом змісту нормативно-правових актів.

5. В дисертації дуже обмежена кількість графічних даних, зустрічаються певні стилістичні недоліки.

В той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні в якій мірі не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Александрович Анни Реміківни.

Загальний висновок

Таким чином, слід зазначити, що дисертаційна робота Александрович Анни Реміківни «Державне регулювання інноваційної політики України», відповідає вимогам МОН України, пунктів 9, 10, 12 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретного наукового завдання, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

**к. держ. упр., доцент, доцент кафедри
публічного адміністрування ПрАТ
«ВНЗ «Міжрегіональна Академія
управління персоналом»**

ЯРОВОЙ Тихон

Приватне акціонерне товариство
Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна
Академія управління персоналом»
Особисторучний підпис Яровой Т. С.
СТВЕРДЖУЮ
Відділ управління персоналом
«___» _____ 20__ р.
Підпис _____